

iz Slovenije koji su planirali da učestvuju u prijavljenim skupovima. Ovakvo postupanje Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije predstavlja ozbiljno kršenje ljudskih prava kako stranaca tako i državljana Srbije koji su planirali da učestvuju u prijavljenim skupovima, posebno iz razloga što je rešenje o zabrani skupa doneto bez ikakvog obrazloženja uz puko navođenje člana Zakona koji propisuje osnove za zabranu javnog skupa. Kako se u rešenju o zabrani samo navodi relevantan član Zakona bez osvrtnja na ustavno definisanje slobode okupljanja koja se garantuje *građanima*, ostaje nejasno da li je strancima ograničena sloboda okupljanja i zbog toga što nisu državljani Republike Srbije.

U pogledu obaveze prijavljivanja skupa, Ustav predviđa da za okupljanja u zatvorenom prostoru takva obaveza ne postoji. S druge strane, za sve vrste okupljanja na otvorenom Ustav predviđa da se prijavljuju državnom organu, u skladu sa zakonom. Iz ovakve formulacije nije do kraja jasno da li svaki skup na otvorenom mora da se prijavi ili je zakonom moguće odrediti slučajeve kad takva obaveza ne postoji. Ovo drugo tumačenje svakako je poželjno.

Poslednji stav člana 54 Ustava, kojim se određuju uslovi koji moraju biti ispunjeni za ograničavanje slobode okupljanja, u skladu je sa međunarodnim standardima. Ustavom je izričito predviđeno da ograničenje slobode okupljanja mora biti predviđeno zakonom i neophodno (čl. 54), a članom 20 je propisano da svako ograničenje ljudskih prava sme biti samo onog obima koji je neophodan da se „ustavna svrha ograničenja zadovolji u demokratskom društvu i bez zadiranja u suštinu zajemčenog prava“. Članom 54 predviđena su četiri razloga zbog kojih je dozvoljeno ograničiti slobodu okupljanja – zaštita javnog zdravlja, morala, prava drugih ili bezbednosti Republike Srbije. Dakle, nijedan drugi osnov osim ovih pomenutih ne može opravdati ograničenje slobode okupljanja jer je lista data u Ustavu iscrpna.

Naravno, veliko je pitanje kako se u praksi tumače ovi osnovi, odnosno šta se sve može pod njih podvesti, jer su oni dosta široko postavljeni.

10.2. Zakon o okupljanju građana.

Pravo na slobodu mirnog okupljanja u Republici Srbiji regulisano je Zakonom o okupljanju građana,⁴⁷¹ koji je usvojen još 1992. godine. Iako je Zakon nekoliko puta menjan, on još uvek sadrži veoma zastarela rešenja koja nisu u saglasnosti sa međunarodnim standardima, pa čak i sa relevantnom ustavnom odredbom. Za vreme mandata prethodne Vlade osnovana je radna grupa s ciljem da donese preporuke za upodobljavanje zakonskog okvira međunarodnim standardima. Takođe je zatraženo i mišljenje od OEBS/ODIHR i Venecijanske komisije o postojećem zakonu. Radna grupa je još 2010. godine završila rad i usvojila preporuke, u kojima je uzeto u obzir i mišljenje OEBS/ODIHR i Venecijanske komisije. Ministarstvo unutrašnjih poslova, kao ministarstvo nadležno za ovu oblast, sačinilo je 2012. godine nacrt novog zakona, o kome, međutim, nije bilo javne rasprave. Taj nacrt je sadržao neka poboljšanja u odnosu na važeći zakon, ali neka ozbiljno kritikovana rešenja iz važećeg zakona nisu izmenjena, a uz to ima i novih rešenja koja zaslužu-ju kritiku. Ministarstvo unutrašnjih poslova je 2014. godine izradilo novi Nacrt Zakona o mirnim okupljanjima (u daljem tekstu Novi nacrt). Ni povodom izrade Novog nacrta nije organizovana javna rasprava. Ipak, kako se radi samo o nacrtu, treba imati u vidu da ima prostora za izmene i ostaje mogućnost da